

כט א מיי פ"ח מהל'
שאר אבות הטומאות
הלכה י'
ג ב מיי פ"ד מהל' כלס
הל' ח:
גא ג מיי פ"ח שם הלכה
ג:

שיטה מקובצת

א) היכי שרי הכי ליגזור:
ב) כגון הך ד"ח דברי:
ג) קתי ותנא טהורה
לענין הכנסת: ד) המפשיט
הראשון שנוגע: ה) מכדי
אחיזה ואילך: ו) ולא
גורמן יותר מכדי אחיזה
משום כדי אחיזה וקשיא:
ז) וכן בין כדי אחיזה
לפחות מכדי: ח) נ"ב נראה
ליותר מכדי: ט) ויתפשת
באפר דחתיב במלכים
גבי מיכה: י) ואישתי
בשפתא: יא) ובשומר
העשוי ליתקן מאליו
קמ"פ"ג: יב) תנן תחלתו
עשוי כלי כמין קרה
ומיטלטל: יג) דלמא לא
אתי למעבד אלא כדי
אחיזה תימא:

עולת העוף רבי אלעזר בר' שמעון לגזור. וא"ת ומאי קושיא שאני התם דגזירת הכמז הוא שלא להצדיל וי"ל דמשמע דלא מנריך אלא רוב ממונאם ולהכי פריך דלגזור וה"ל לאצרכי רוב הנראה לעינים: **אבל** שייך בה כדי מעפורת לא. צפוק דס חטאת (זבחים דף טז:) אמרינן אפילו שייך זה כדי מעפורת אינו טמא אלא מדרבנן: **לא** שנו אלא מליית אב"א עור חלים ור' יוחנן אמר אפ"ו עור נמי לא חלים. נראה (ט) דר' יוחנן לא קני בעור כדי מעפורת כמו בטלית אלא כל אחד למאי דחשיב לגבי דידיה קני ולריך בעור ה' על ה' והשתא פריך שפיר בסמוך כי אמעט ליה מה' טפחים טהור (א) דאי בעור נמי קני לרבי יוחנן כדי מעפורת לא יתיישב בסמוך דאי כדי מעפורת פחות מה' כמו שמשמע באיכא דאמרי תקשה ליה לר' יוחנן אמאי טהור כי ממעט ליה מה' ולא הו"ל יומר מה' כשיש בו נמי ה' אמאי טמא הא אין בו כדי מעפורת ומייהו י"ל לישב דלהיא לישא קני לר' יוחנן בעור בחשיבות מעפורת שהוא פחות מה' כדמשמע לקמן והא דקאמר (י) וכי ממעט ליה מה' טהור אע"פ שיש בו כדי מעפורת כגון דקא צעי ליה למושב וצ' כדאמר לקמן לר"ל אבל לאיכא דאמרי לרבי יוחנן ודאי צעי ה' (לעיל)

דלמא לא אתי למעבד י"ל כדי אחיזה. תימא לר"י דמאי פריך ה"ל לא חיים עלה דמפשיט הבהמה (א) והיא רואה שהיה כולה מופשט וי"ל דהכא חיים שלא להפשיט הכנה שזו הוא נוח לטלטל ולהפשיט: **הא** יותר מכדי אחיזה טהור ואמאי והא חלים. תימא לר"י דהכי מדמה דין דיד להא דאירי ציה לעיל וי"ל דנראה לו לדמות דכי היכי דאמרינן דעור הקרוע חשוב כמחזור הכי נמי ינמא דעור המופשט ליחשב כמחזור ולהוי די כאלו לא הופשט: **עור** שע"ה הצואר רבי יוחנן בן גורי אומר אינו חבור ואמאי הא חלים וקא. וא"ת לרבי יוחנן נמי דאמר עור לא חלים מודה היכא שכבר תפר שטמא וכ"ש היכא שלא נקרע מעולם וי"ל דקס"ד שעל גב האוור אע"פ שהוא ניתק מאליו לא גרע מעור שעדיין לא נתפר ולא נתחבר דהוי כמחזור וכי היכי דעור הנקרע הוי כחלים עור שעל גב האוור נמי אע"ג דניתק מאליו הוי ליה למימר דהוי חבור ומשני כיון דעשוי לנתק מאליו גרע מעור הנקרע ולא הוי חבור: כי

עולת העוף רבי אלעזר בר' שמעון לגזור. וא"ת ומאי קושיא שאני התם דגזירת הכמז הוא שלא להצדיל וי"ל דמשמע דלא מנריך אלא רוב ממונאם ולהכי פריך דלגזור וה"ל לאצרכי רוב הנראה לעינים: **אבל** שייך בה כדי מעפורת לא. צפוק דס חטאת (זבחים דף טז:) אמרינן אפילו שייך זה כדי מעפורת אינו טמא אלא מדרבנן: **לא** שנו אלא מליית אב"א עור חלים ור' יוחנן אמר אפ"ו עור נמי לא חלים. נראה (ט) דר' יוחנן לא קני בעור כדי מעפורת כמו בטלית אלא כל אחד למאי דחשיב לגבי דידיה קני ולריך בעור ה' על ה' והשתא פריך שפיר בסמוך כי אמעט ליה מה' טפחים טהור (א) דאי בעור נמי קני לרבי יוחנן כדי מעפורת לא יתיישב בסמוך דאי כדי מעפורת פחות מה' כמו שמשמע באיכא דאמרי תקשה ליה לר' יוחנן אמאי טהור כי ממעט ליה מה' ולא הו"ל יומר מה' כשיש בו נמי ה' אמאי טמא הא אין בו כדי מעפורת ומייהו י"ל לישב דלהיא לישא קני לר' יוחנן בעור בחשיבות מעפורת שהוא פחות מה' כדמשמע לקמן והא דקאמר (י) וכי ממעט ליה מה' טהור אע"פ שיש בו כדי מעפורת כגון דקא צעי ליה למושב וצ' כדאמר לקמן לר"ל אבל לאיכא דאמרי לרבי יוחנן ודאי צעי ה' (לעיל)

עולם העוף רבי אלעזר בר' שמעון לגזור. וא"ת ומאי קושיא שאני התם דגזירת הכמז הוא שלא להצדיל וי"ל דמשמע דלא מנריך אלא רוב ממונאם ולהכי פריך דלגזור וה"ל לאצרכי רוב הנראה לעינים: **אבל** שייך בה כדי מעפורת לא. צפוק דס חטאת (זבחים דף טז:) אמרינן אפילו שייך זה כדי מעפורת אינו טמא אלא מדרבנן: **לא** שנו אלא מליית אב"א עור חלים ור' יוחנן אמר אפ"ו עור נמי לא חלים. נראה (ט) דר' יוחנן לא קני בעור כדי מעפורת כמו בטלית אלא כל אחד למאי דחשיב לגבי דידיה קני ולריך בעור ה' על ה' והשתא פריך שפיר בסמוך כי אמעט ליה מה' טפחים טהור (א) דאי בעור נמי קני לרבי יוחנן כדי מעפורת לא יתיישב בסמוך דאי כדי מעפורת פחות מה' כמו שמשמע באיכא דאמרי תקשה ליה לר' יוחנן אמאי טהור כי ממעט ליה מה' ולא הו"ל יומר מה' כשיש בו נמי ה' אמאי טמא הא אין בו כדי מעפורת ומייהו י"ל לישב דלהיא לישא קני לר' יוחנן בעור בחשיבות מעפורת שהוא פחות מה' כדמשמע לקמן והא דקאמר (י) וכי ממעט ליה מה' טהור אע"פ שיש בו כדי מעפורת כגון דקא צעי ליה למושב וצ' כדאמר לקמן לר"ל אבל לאיכא דאמרי לרבי יוחנן ודאי צעי ה' (לעיל)

וכשחזר ותופרו הרי הוא כבתחלה הלכך לא בטל שמו מעליו: **שנים** בו איזמל. שהתחיל לבטלו טהרו ואע"פ שעדיין יש צדול חמשה על חמשה טפחים שהן שיעור למדרס עור כדאמרינן בסוכה (דף ע"ג:) הבגד שלשה על שלשה השק ד' על ד' העור ה' על ה': **עד שימעיטנו.** דלא דמי לטלית דהתם קודם קריעה היה שמה טלית ועומדת להתכנסות וצקריעתה בטל שמה הלכך אף על גב דשיעריים בני קבולי טומאה טהרו מטומאה ראשונה אבל הכא כל שעה שס עור עליו הלכך עד שיצטלנו מכשיעור: כי מיעטו מיהא טהור. ואע"פ שלא סדקו כולו אלא בחלק מראשו: דקא צעי ליה להדיא. סודקו לארכו או לרחבו. כרי לשון סדק כמו צריח דחיטי צפסחים (דף טז.) וכמו טיליא חריפא דמגרי זיקי צמס' ע"ז (דף טז.): **דרך סביביו.** דהו"ל לא חלים שפיר: חלים. מחזור ועומד הוא לצער: **ראשון ראשון.** המופשט עושה ניפול הוי כפפרש לגמרי דהא אין סופו לחזור לצער עוד: הא חלים וקא. דהא לא הופשט וקאמר דאינו חבור והנוגע בעור כנגד האוור אינו טמא: **א"ל** אצ"י. ואדמונתה מדרכי יוחנן בן גורי סיעיה מדרבנן: **אלא** אמר אצ"י. אי סביבא לן דחלים דכ"ל עולם הוי חבור והכא טעמא משום דלא חלים והוא שעשוי לינתק מאליו וצבשומר העשוי לנתק קא מיפלגי דרבנן סברי אפ"ה לא בטיל תורת שומר מיניה כל זמן שלא ניתק: **סגור.** מחלתו עשוי כלי יאזקדקרה ומטלטל וכשכח לקובעו מעמידו בצרף ומדביק טיט סביביו ומעצמו וקרי ליה טפילה שמתפלה ומחזרה לו פלטר"א צלע"ז: **חולקו** לשלשה. לכלי עצמו מצפנים דאי לשנים הגדול טמא דאיכא רובא: וגורר אם הטפילה. שדיק עליו שגם היא מחזרתו ואע"פ שעדיין הוא עומד טהור: עד

א) [לעיל כ"ה.] ב) [שבת
כ. ו"ט.] ג) לעיל ע"ג.
ד) [מוספתא ספ"ח.]
ה) [זבחים טז: ע"ש.] ו) כלס
פ"ו מ"ט. ז) כלס פ"ה
מ"י. ח) כלס פ"ו מ"ב.

הגהות הב"ח

א) גמ' כי ממעט ליה
מחמשה מיהא: ב) [ז' תוס'
ד"ה לא שטו וכו' נראה
דלר' יוחנן וכו': א) בא"ד
טהור וכו' דאי בעור
וכו': ד) בא"ד דקאמר
דכ"י: ה) ד"ה ללמא
וכו' דמפשיט הבהמה
היה רואה שתהיה כולה
מופשטת וי"ל:

לעני רש"י

פלטר"א. ט"ח.

מוסף רש"י

כתיבם ודברים הן. שטלס
היו בני תורה ומכדים
שבת ב) או: צקין הן
כ"ל. דכתיב בן דכריס
ג) ויורו משפטין לעקב
שם קוד: ד) או: דכיון שגנבם
לעבודה צדוע שלמדוהו
הלכות קודש (ע"רובין)
ט"ח. טרפה ששחטה
מטמאה במוקדשין.
מדרכין (לעיל ע"ג.) לא
שנו. דלמא טמאה
שהתחיל צה לקרעה כיון
שנקרע רובה טהורה
אלא שלא שייך בה.
דלמא מיעוט, כדי
מעפורת אבל שייך כדי
מעפורת חבור. ועדיין
הוא בטומאתו (זבחים טז:).

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבר.

עין משפט נר מצוה

גב א ב מיי פטוי מהל' כלס הל' א:
 גג א מיי פ"א מהל' שאר אבות העומאות הל' יא:
 ד ד ה מיי שס הל' יב:
 גה ו ז מיי שס הל' יא:

לעני רש"י

פלארשטור"א
 [פלארשטור"ל]. כיסא מתקפל.

שיטה מקובצת

א] ומודה ר"ע בשני חצאי יותים. ג"כ ע"י תוס' בכורות דף כג ע"א: ב] א"ל האלקים אפי' אמרה לי ר' יוחנן: ג] אשכחיה לר' אמי אמרה לשמעיה קמיה: ד] א"ל מר אסיפא מתני לה ואלא עולא: ט] יהושע בן נון ספומיה לא ציינתא ליה כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרה ארישא: ו] והכי קאמר כיצד הוא עושה: ז] ר"מ אומר בהא שעדיין לא ירד לטומאה אינו צריך לגרור וכו': ח] תחלתו כל שהוא משתגמר: ט] לא נטמא הוא והתם קתי חולקו: י] דצלקיה מיצלק לרחבו ג"כ כזה:



יח] לארכו בגובהו כזה:



יט] ולא במגע דאי אפשר ליגע כוית ביחד: יא] דאע"ג דלא הו' כוית מעורה יחד במקום אחד. יב] ג"כ נ"א בקצת ס"י דאע"ג דלא הו' כוית מעורה יחד במקום אחד כיון דלאו בעור המסטי שני חצאים יחד טמא: יג] ות"ק דר' יהודה ס"ל כר' ישמעאל וכו':

עד שיהא צר"ך. כלומר עד הקרקע מפילה: הא חלים וקאי. שהטפילה מעמידו יפה: ואימא מדרבנן. אדמונתם ליה מדר"מ סיעיה מדרבנן: אלא אמר רבא. בשנטמא כ"ע לא פליגי דכל כמה דחלים לא טהר וטהר הכי קאמר: כיצד הוא עושה. מתחלתו שלא יתאם שם תנור עליו: ר"מ אומר. זהא שעדיין לא ירד וטומאה אינו צריך לגרור כו': תנור החלפו ד'. אין תנור פחות מארבעה ואפילו נגמרה מלאכתו: ושיערו. אם היה גדול ונטמא וצברו צריך שלא יהא צו שצר של ד': ד"א. דתחלתו ארבעה ושיערו ד': גדול. התנורים העשויים לאפות ולללות כדרכן. אבל קטן שעושין למתיקות תחלתו כל שהוא: י"ש אגמרי מלאכתו. לאחר שנגמר והסיקו אפילו הוא טפח מקבל טומאה: קמתי מיהא ד"א גדול ושיערו ד' לכל צייר מארבעה לא יטמא הוא והתם קמתי חלקו לשלשה אבל לשמים לא סגי ואע"ג דליכא דחצוי ד' דמדקא מיקל ר"מ ואומר אינו צריך אלא ממעטו מצפנים מר' מכלל דרבנן נמי זהא פליגי דאע"ג דלא הו' השצר ד' אפי"ה צעינן דלא ליהוי רובא: הסס. דקמתי צעינן ד' ואי לא לא הו' טמא: דללקיה מללק. לרחצו ד' שצב אינו עומד יפה: הכא. דקמתי צרובא טמא ואע"ג דלא הו' ד': דעציה גיסטרא. שחלקו לארכו בגובהו כזה י"ח: ה"ג אמר מר שיערו צרובו: הא אמרי רבנן ד'. דקמתי ד"א גדול אלמא צין אחתלתו צין אשיריו מודו ליה לר"מ גדול: כפגורא צר שצב. קאמרי ד'. והאיל ורובו צייר מר' הוא לא ממעטין דהא צרובו דלא חמירי שיערו מתחלתו דהא תחלתו כשהוא שלם לא הו' תנור צייר מארבעה: והאי. דקמתי רובו איכא צר שצב לא מטמא עד דהו' רובא וזהא רבנן לקולא: לא שנו. דאע"ג דשייר צה הוא לא מעפורת צבלה אלא טולת: אכל עדי. כי האי שיעורא: השיב. ולא צטיל: למושב זב. פלארשטור"א וצציר מהכי לא חזי למילתיה: ברתנ' עור שיש עליו כוית צצר. במקום אחד: הנוגע בליב היולא ממנו. היינו צאותו צצר או צערה שנגד אותו צצר: טמא. דערה הו' שומר כדאמרינן (לעיל דף קט"ו): תחלתו מתחלת: ליב. רעוה ותלת היולא מאותו צצר ותלוי ודבוק במקצת וצאותו ליב ליכא כוית אבל מעורה הוא לכוית: מטמא צמשא. שהרי נשא כוית נבלה: ולא צמגע. דאי אפשר ליגעיה בידה וסתי נגיעות אין מנטרפות: לא צמגע ולא צמשא. כדמפרש שהעור מצטלו: ומודה רבי עקיבא. דאע"ג דלא הו' כוית מעורה י"ש במקום אחד (א) [א] דלאו עור חיבור שהמסית שתי חצאי יתים ביחד טמא: ג"מ' לא שנו. דכוית שלם דברי הכל לא צטיל אלא פלטתו חיה: כפרטא. רובע הקצ לשון מורי. ל"א כף מאוניס: זימנין. פעם אחרת: אשכחיה. רב אשערי לר' אמרי: דיסיב וקאמר. לא שנו דשתי חצאי יתים לר' סכין צטל הכי מתוקמא שפיר אי הוו שלם: מהני לה. בתמיה: ואלא קשיא.

כי ממעט ליה מד' מיהא הו' מהור ואמאי והא חלים וקאי. ה"ע האי תנור דקאי ע"י טפילה לא חשיב והו' כעור שלא נתמזר: חב"י גרסינן צמשת כלים (י) (צפ"ק) וכו"ל ד"א בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהוא שיערו צרובו משתגמור מלאכתו ולא קאי משתגמור מלאכתו אשיריו צרובו אלא אשני תנורים גדול וקטן השניים זה קאי דאין טמא עד שתגמור מלאכתו וזמר הכי מפרשה אחיה גמר מלאכתו: הא בתנורא בר תשעה והא בתנורא בר שבעה. כמו שפירש צקונטרס לקולא כן נראה דאין לפרש לחומרא דצר תשעה צרבעה וצר שצב צרובו דלא עדיף שיערו מתחלתו דהו' צרבעה והכא לא צני לטויי הא דללקיה מללק צרבעה הא דעדיה גיסטרא צרובו דכיון דמטמא אחת היא מסתבר צעינן אחד מיירי או תרוייהו דללקיה מללק או תרוייהו דעדיה גיסטרא הילכך הוצרך למרך צב' תנורים וצעינן אחד ריב"א:

אבל פלמתי סכין כפ"ל. וא"ת למאן ד' דמשי לה ארישא דאפי' כוית פלטתו סכין צטליה היכי מוקי מילתיה דר' יהודה דאמר האלל המנוס כו' אי כשכנסו וכי עדיף כנסו מפלטתו יחד כוית וי"ל דאין ה"ג אי נמי לדידיה ר' יהודה פליג ארי ישמעאל ור' עקיבא וס"ל צכית אפילו פלטתו סכין לא צטל ות"ק דר' יהודה י"ח כר' ישמעאל ור"ע דאפי' ככית צפלטתו סכין צטל ולמאן דמני לה אסיפא ח"ש דהא דקאמר הכא צטל היינו צלא כנסו אבל חס כנסו לא צטיל: (לעיל) שהם החובבים בקיבם והסימן. וה"ה צלא תחובבים ונגע צס דטמא דאי לא תימא הכי אפילו צמשא לא ליטמו דאת שצא לכלל מגע צל לכלל משא לר"ע כדאמר בגמרא וקצבר יש נוגע וחזר ונוגע אלא משום דפליג ר"ע ארבי ישמעאל צעור שיש עליו שתי חצאי יתים קאמר דצקיסס כה"ג מודה ליה: אכל

עליו לצצועה וסגדלין כיון שנתן בו איזמל טהור דברי רבי יהודה והכמיום אומרים עד שימעיטנו מחמשה טפחים כי ממעט מיהא טהור אמאי לימא חשיב הכא במאי עסקינן דקא בעי ליה (למושב זב: ברתנ' ע"ג עור שיש עליו כוית בשר הנוגע ב' ציביו היוצא ממנו ובשערה שכנגדו טמא היו עליו כשני חצאי יתים מטמא במשא ולא במגע דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר דלא במגע ולא במשא א"ל ה'ומודה רבי עקיבא בשני חצאי יתים שתחבן בקיסם והסימן שהוא טמא ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור מפני שהעור מבטלין: ג"מ' אמר עולא אמר רבי יוחנן לא שנו אלא פלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטיל אמר ליה רב נחמן לעולא אמר רבי יוחנן אפילו כתרטא אמר ליה אין ואפילו כנפיא א"ל אין א"ל האלהים א אם אמר לי רבי יוחנן מפומיה לא ציינתא ליה כי סליק רב אושעיא אשכחיה א ליה לרבי אמי אמרה לשמעיה קמיה הכי אמר עולא והכי אהדר ליה רב נחמן א"ל ומשום דרב נחמן חתניה דבי נשיאה הוא מזולל בשמעיה דר' יוחנן זמנין אשכחיה דיתב וקאמר לה אסיפא היו עליו שני חצאי יתים מטמאים במשא ולא במגע דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר לא במגע ולא במשא א"ר יוחנן לא שנו אלא פלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטיל א"ל מר אסיפא מתני לה א"ל אין ואלא עולא ארישא אמרה ניהליכו א"ל אין א"ל האלהים אי אמר לי יהושע בן נון א משמיה לא ציינתא ליה כי אתא רבין וכל נחותי אמרה ארישא ואלא קשיא יכדאמר רב פפא במרודד

ישמעאל לא צטיל אלא פלטתו חיה: מר אסיפא. אשתי חצאי יתים: מהני לה. לדר' יוחנן דפלטתו מני לה קמיה דרב נחמן הכי לא הוה מזולל צה: א"ל. ר' אמי ואלא עולא ארישא דמיירי ככית א"ל חיה כוית שלם צטיל לעולם צטיל ואפילו כתרטא והא ליכא למימר דכולי האי מצטל איניש:

גליון הש"ס

ג"כ ובמה כל שהוא. ע"י צ"ב דף ק' ע"א חו"ס ד"ה מכל:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומודה ר"ע וכו' במקום א' מ"מ כיון דלאו עור הוא הוה חיבור שהמסית:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] רש"י ד"ה ומודה ר"ע וכו' במקום אחד שהמסית וכו' כ"ל:

מוסף רש"י

תנור תחלתו ארבעה. תנור צן ד' טפחים מקבל טומאה אם נגמרה מלאכתו ושיריו ארבעה. טמא תנור גדול ושבו ושחירו ד' טפחים עדין טמא (נדח ב'). דצלקיה מצלק. חלקן לשמים (ברכות ו'). שירי גדול ברובו. האי ושיריו אגדול קאי וכו' שירי גדול צרובו (נדח ב'). בר שבעה. דדי הו' רוב (שם). צציר. חוט הכשר (לעיל קט"ו).